

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mix Method) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลต่อการจัดการโซ่อุปทาน และศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนด วิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจะประกอบด้วย

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษา ในมหาวิทยาลัยกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง เลือกจากประชากรที่ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำแนกตามระดับค่าความคลาดเคลื่อนของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดตัวของกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-Probability Selection) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวบรวมข้อมูล และสังเกต ตามกลุ่มเป้าหมายที่เลือกโดยละเอียดทุกด้านในลักษณะการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยและเก็บข้อมูลครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และหัวหน้าสาขาวิชา 5 สาขาวิชา จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภทดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเพื่อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหา

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน		ระดับความสำคัญ
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ค่าระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close Ended Questionnaires) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) และใช้ระดับการวัดข้อมูลใช้ประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คะแนนที่ต่ำที่สุดคือ 1 คะแนน และคะแนนที่สูงที่สุดคือ 5 คะแนน โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตรความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

การจัดระดับค่าเฉลี่ยค่าพิสัยที่คำนวณได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.50 - 5.00	ความสำคัญการจัดการโซ่อุปทานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความสำคัญการจัดการโซ่อุปทานอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความสำคัญการจัดการโซ่อุปทานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความสำคัญการจัดการโซ่อุปทานอยู่ในระดับน้อย
1.0 - 1.49	ความสำคัญการจัดการโซ่อุปทานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาการจัดการโซ่อุปทานจากผู้บริหารจำนวน 1 คน และหัวหน้าสาขาวิชา 5 สาขาวิชา จำนวน 5 คน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 เครื่องมือเชิงปริมาณ

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงกระบวนการปลายน้ำของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามภายใต้ขอบข่ายระบบการทำงานของสถาบันการศึกษาเอกชน

3.1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อพิจารณาตรวจสอบ โครงสร้าง คำถาม การใช้ภาษาและครอบคลุมในเนื้อหาสาระแล้วนำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อหาย่อยเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อหาย่อยเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อหาย่อยเนื้อหาตามที่ระบุไว้

3.1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาสถาบันการศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .988

3.1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.2 เครื่องมือเชิงคุณภาพ

เป็นแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งทำการออกแบบคำถามสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์สามารถให้ข้อมูลของการวางแผนการดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ เป็นการสอบถามแบบล้วงเอาความคิดส่วนลึก รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น และสามารถแสดงความคิดเห็นโดยผู้บริหาร และหัวหน้าสาขาวิชาโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการจดบันทึกและการบันทึกเสียงโดยนำมาถอดข้อความเพื่อใช้ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 กำหนดขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้า

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงความถูกต้องเหมาะสมปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแหล่งข้อมูลในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาศึกษาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันการศึกษาเอกชน พร้อมทั้งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานของสถาบันการศึกษาเอกชนให้ดีขึ้น

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สถิติ t-test กรณีที่ตัวแปร มี 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่ มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé เพื่อนำไปออกแบบการจัดการโซ่อุปทาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยรวบรวมประเด็นข้อมูลที่ค้นพบ นำมาวิเคราะห์ และสรุปผลตามขอบเขตของเนื้อหา (Supply Chain Management, SWOT, Value Chain Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา แนวทางในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตอบสนอง ความต้องการของลูกค้า